

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ- ΑΠΑΝΤΗΣΕΙΣ_ V3

ΤΗΣ ΠΑΡΕΜΒΑΣΗΣ

Π3-77-3.1 «Ανάπτυξη συνεργασιών μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων (ΕΟ) της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας» του Στρατηγικού Σχεδίου Κοινής Αγροτικής Πολιτικής της Ελλάδας (ΣΣ ΚΑΠ) 2023 – 2027

1. Ποιος είναι ο στόχος της Παρέμβασης Π3-77-3.1;

Απάντηση: Ο στόχος της παρέμβασης «Π3-77-3.1 - είναι να συνεχίσει και να εντείνει τη στήριξη δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην αύξηση της γνώσης, της καινοτομίας και της ψηφιοποίησης στους τομείς της γεωργίας/κτηνοτροφίας- του τομέα των τροφίμων (μεταποίηση με τελικό προϊόν γεωργικό- προϊόντα του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης (ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ Ι) (Εκτελεστικός Κανονισμός ΕΕ αριθμ. 927/2012 της Επιτροπής) και τις αγροτικές περιοχές καθώς και τη διάδοσή τους μέσω του εντοπισμού των προβλημάτων/ευκαιριών και συναφών καινοτόμων λύσεων και την ενθάρρυνση της υιοθέτησής τους.

2. Η προκηρυσσόμενη παρέμβαση που αποσκοπεί;

Απάντηση:

Στη συνεργασία φορέων με στόχο την:

1. Ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των επιχειρήσεων στην πρωτογενή παραγωγή (γεωργικές/κτηνοτροφικές εκμεταλλεύσεις) και στον τομέα των τροφίμων (μεταποίηση με τελικό προϊόν γεωργικό),

2. Αναζήτηση νέων καλλιεργητικών πρακτικών και πρακτικών παραγωγής που συμβάλλουν στην προστασία του περιβάλλοντος αλλά και την προσαρμογή στην κλιματική αλλαγή

3. Αξιοποίηση τεχνολογικών γνώσεων, νέων ή παραδοσιακών πρακτικών, ερευνητικών αποτελεσμάτων και οργανωτικών, τεχνολογικών καινοτομιών και την ενσωμάτωσή τους στην πράξη μέσω πιλοτικών εφαρμογών.

3. Τι αφορά η χρηματοδότηση;;

-Η χρηματοδότηση αφορά αποκλειστικά στη δημιουργία των Ε.Ο. και στην υλοποίηση ενός συγκεκριμένου Επιχειρησιακού Σχεδίου (project). Ειδικότερα, η ενίσχυση αφορά σε ενέργειες προετοιμασίας για τη δημιουργία της Ε.Ο., σε ενέργειες για την υλοποίηση πιλοτικής εφαρμογής με σκοπό την ενσωμάτωση συγκεκριμένου ερευνητικού αποτελέσματος, καινοτομίας στην πράξη καθώς και στη διάδοση των σχετικών αποτελεσμάτων. Στο πλαίσιο αυτό δεν χρηματοδοτείται η ανάπτυξη βασικής έρευνας.

4. Ποιες δράσεις στηρίζει, ενδεικτικά η προκηρυσσόμενη παρέμβαση;

Η Παρέμβαση στηρίζει την ανάπτυξη συνεργασιών, μέσω Επιχειρησιακών Ομάδων της ΕΣΚ, ενδεικτικά για δράσεις, όπως:

1. Την παραγωγή ασφαλέστερων και υψηλότερης διατροφικής αξίας τροφίμων που απευθύνονται είτε στο συνολικό πληθυσμό είτε σε ειδικές κατηγορίες.
2. Τη διασφάλιση της μοναδικότητας των πιστοποιημένων γεωργικών προϊόντων.
3. Την αξιοποίηση των παραπροϊόντων της γεωργικής παραγωγής και των υποπροϊόντων της ζωικής παραγωγής για την παραγωγή ζωοτροφών.
4. Την ανάδειξη των ιδιαίτερων διατροφολογικών χαρακτηριστικών των γεωργικών προϊόντων και τη συμβολή τους στην υιοθέτηση προτύπων υγιεινής διατροφής (όπως τροφές πλούσιες σε Ω3, σε φυσικά ακόρεστα, χαμηλών θερμίδων) ή παραγωγής τροφίμων γεωργικών προϊόντων που ανταποκρίνονται σε ειδικές διαιτητικές ανάγκες.

5. Την καλύτερη ενσωμάτωση στη τροφική αλυσίδα προϊόντων της ελληνικής κτηνοτροφίας.
6. Την ανάπτυξη καινοτόμων και συνεργατικών πρακτικών για την παραγωγή και χρήση ζωοτροφών.
7. Την ανάδειξη νέων μεθόδων και πρακτικών για την ευζωία και προστασία των παραγωγικών ζώων.
8. Τη δημιουργία νέων προϊόντων φυτικής και ζωικής προέλευσης.
9. Τη χρήση νέας τεχνολογίας και συστημάτων πληροφορικής για την παρακολούθηση και διαχείριση του φυτικού/ ζωϊκού κεφαλαίου καθώς και του μικροκλίματος της κτηνοτροφικής μονάδας.
10. Τη μείωση της κατανάλωσης ύδατος μέσω της υιοθέτησης προηγμένων αρδευτικών συστημάτων και την υιοθέτηση γεωργίας ακριβείας.
11. Τη μείωση του όγκου αλλά και της σύνθεσης των εισροών (μείωση χρήσης λιπασμάτων, φυτοφαρμάκων, υιοθέτηση νέων ποικιλιών που είναι καλύτερα προσαρμοσμένες στις τοπικές εδαφολογικές, υδρολογικές και κλιματικές συνθήκες, την αξιοποίηση των ΑΠΕ για την υποκατάσταση των ορυκτών καυσίμων, την αντικατάσταση της χημικής λίπανσης).
12. Την υιοθέτηση φιλικότερων προς το περιβάλλον γεωργικών πρακτικών αλλά και την υιοθέτηση καλλιεργειών για την αξιοποίηση φτωχών σε οργανική ουσία και θρεπτικά στοιχεία εδαφών.
13. Την εξοικονόμηση ενέργειας (π.χ. νέα συστήματα κλιματισμού, κ.λπ.).
14. Την ανακύκλωση και διαχείριση αποβλήτων και λυμάτων.

5. Τι είναι Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας (ΕΣΚ);

Απάντηση: Η Ευρωπαϊκή Σύμπραξη Καινοτομίας για την παραγωγικότητα και τη βιωσιμότητα της γεωργίας» (European Innovation Partnership for Agricultural productivity and Sustainability (EIP-AGRI)) είναι μία από τις πέντε (5) συμπράξεις καινοτομίας που ξεκίνησαν με πρωτοβουλία της Ευρωπαϊκής Επιτροπής το 2012 (COM (2012) 79). Στόχος της είναι η ανάπτυξη ενός ανταγωνιστικού και βιώσιμου τομέα της γεωργίας και δασοκομίας που "επιτυγχάνει περισσότερα από λιγότερα" και αποσκοπεί να αποτελέσει μια

λειτουργική γέφυρα μεταξύ γεωργίας, βιοοικονομίας, επιστήμης, επιχειρήσεων και άλλων φορέων σε ενωσιακό, εθνικό και περιφερειακό επίπεδο.

6. Τι είναι η Επιχειρησιακή Ομάδα (ΕΟ);

Απάντηση: Ως «Επιχειρησιακή Ομάδα της Ευρωπαϊκής Σύμπραξης Καινοτομίας (ΕΣΚ)», νοείται η ομάδα φορέων που συνεργάζονται στο πλαίσιο ενός έργου για την επίτευξη των στόχων της Παρέμβασης. Μια Επιχειρησιακή Ομάδα αποτελείται από πολλούς συνεργάτες με κοινό ενδιαφέρον για ένα συγκεκριμένο, επιχειρησιακό σχέδιο. Τα μέλη που εμπλέκονται σε μια Επιχειρησιακή Ομάδα θα πρέπει να αποτελούν ένα συνδυασμό ανθρώπων της πράξης, της επιχειρηματικότητας και της επιστήμης. Για παράδειγμα: Οι επιχειρησιακές ομάδες της ΕΣΚ συστήνονται από αγρότες, ερευνητές, συμβούλους, επιχειρήσεις και άλλους φορείς (π.χ. ΜΚΟ, περιβαλλοντικές ενώσεις, κ.λπ.).

7. Ποιο είναι το Πεδίο Εφαρμογής;

Απάντηση: Η Παρέμβαση Π3-77-3.1 του ΣΣ ΚΑΠ εφαρμόζεται σε όλη τη χώρα.

- Μία συνεργασία αφορά σε εθνικό επίπεδο όταν: η εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου αφορά σε συνεργασία φορέων (λαμβάνοντας υπόψη το σύνολο των μελών της Ε.Ο. που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας ή της κτηνοτροφίας), στην Ελληνική Διοικητική Περιφέρεια.
- Μία συνεργασία αφορά σε διακρατικό επίπεδο όταν: η εφαρμογή του επιχειρησιακού σχεδίου αφορά σε συνεργασία φορέων που προέρχονται και από άλλα κράτη – μέλη της Ευρωπαϊκής Ένωσης με την προϋπόθεση ότι το μέλος που δραστηριοποιείται σε θέματα που αφορούν στο γεωργικό / κτηνοτροφικό τομέα και στο τομέα των τροφίμων να έχει έδρα στην ελληνική επικράτεια.

8. Ποιος είναι ο Διευκολυντής Καινοτομίας;

Απάντηση: Ο/Η Διευκολυντής/τρια Καινοτομίας:

α) Μπορεί να είναι από οποιοδήποτε μέλος της Ε.Ο., (φυσικό πρόσωπο ή εκπρόσωπος (ως φυσικό πρόσωπο) εάν πρόκειται για μέλος με νομική μορφή) της Ε.Ο. κατά προτίμηση όμως συνιστάται να είναι από εκείνο το μέλος που έχει την απαιτούμενη επάρκεια και έχει έδρα στην ελληνική επικράτεια.

β) Είναι ο κοινός εκπρόσωπος των μελών που συμπράττουν για την υλοποίηση του έργου και αναλαμβάνει την ευθύνη για τη συνολική διαχείρισή του, για τον συντονισμό και την επίβλεψη του έργου από επιστημονικής και τεχνικής πλευράς, την αρτιότητα της υλοποίησης του επιχειρηματικού σχεδίου και την τήρηση των σχετικών χρονοδιαγραμμάτων, με στόχο την ομαλή και αποτελεσματική λειτουργία της σύμπραξης, την επικοινωνία και τη διάχυση των αποτελεσμάτων.

γ) Πρέπει να διαθέτει εμπειρία στην επίβλεψη και τον συντονισμό συγχρηματοδοτούμενων έργων εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας καθώς και εις βάθος γνώση του θέματος του έργου.

9. Ποιο το είδος των παρεχόμενων ενισχύσεων ;

Απάντηση:

Η ένταση της ενίσχυσης ανέρχεται στο 100%.

Η ενίσχυση αφορά σε αιτήσεις στήριξης με συνολικό αιτούμενο προϋπολογισμό από **200.000€** έως **500.000€**.

Η Παρέμβαση Π3-77-3.1 συγχρηματοδοτείται από την Ευρωπαϊκή Ένωση (Ευρωπαϊκό Γεωργικό Ταμείο Αγροτικής Ανάπτυξης - Ε.Γ.Τ.Α.Α.) και από το Ελληνικό Δημόσιο (Πρόγραμμα Δημοσίων Επενδύσεων – Π.Δ.Ε.).

Ο συνολικός προϋπολογισμός κάθε αίτησης στήριξης αποτελεί το άθροισμα των επί μέρους ποσών των μελών. Το ποσό συνδέεται με επιλέξιμες δαπάνες όπως περιγράφονται στην παρούσα πρόσκληση.

10. Σε ποιους απευθύνεται η Παρέμβαση Π3-77-3.1;

Απάντηση: Δικαιούχοι της ενίσχυσης είναι τα μέλη των Επιχειρησιακών Ομάδων. Τα μέλη δύναται να είναι φυσικά πρόσωπα (ατομικές επιχειρήσεις) ή νομικά πρόσωπα οποιασδήποτε μορφής, τα οποία συνδέονται μεταξύ τους με συμφωνητικό συνεργασίας το οποίο υποβάλλεται με την αίτηση στήριξης και είναι υπογεγραμμένο από τα μέλη που αφορά.

11. Από πόσα μέλη απαρτίζεται η Επιχειρησιακή Ομάδα και ποιες προϋποθέσεις πρέπει να πληρούν;

Απάντηση: Η Ε.Ο. απαρτίζεται απαραίτητα :

- από τουλάχιστον δύο (2) μέλη, από τα οποία τουλάχιστον το ένα (1) μέλος να δραστηριοποιείται στους τομείς της γεωργίας ή/και της κτηνοτροφίας.

Οι λοιπές προϋποθέσεις που πρέπει να πληρούνται είναι:

- να δραστηριοποιείται σε θέματα που αφορούν στο γεωργικό / κτηνοτροφικό τομέα (παραγωγή & εμπορία γεωργικών / κτηνοτροφικών προϊόντων) και στον τομέα των τροφίμων, εφόσον το μεταποιούμενο προϊόν /προϊόντα αποτελούν προϊόντα του Παραρτήματος Ι της Συνθήκης ή να δραστηριοποιείται σε θέματα με αντικείμενο σχετικό με την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική αλλαγή και σχετίζονται με τους στόχους της παρέμβασης.
- Στην περίπτωση της διακρατικής συνεργασίας το/α μέλος/η που δραστηριοποιείται/ούνται σε θέματα γεωργικού / κτηνοτροφικού τομέα και μεταποίησης γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό, να έχει έδρα/εγκατάσταση στην ελληνική επικράτεια.
- Να προσδιορίζουν το μέλος που θα έχει το ρόλο του/της «Διευκολυντή/τριας Καινοτομίας (Innovation Facilitator)» σχετικά με την υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου της Ε.Ο. με σκοπό το συντονισμό και την παροχή υπηρεσιών για τη διευκόλυνση της έγκαιρης και άρτιας υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου της Ε.Ο.
- Να περιγράφουν την υποχρεωτική δράση διάδοσης των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου σε εθνικό επίπεδο και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του Εθνικού και του Ευρωπαϊκού Δικτύου ΚΑΠ.
- Να διαχέουν τα αποτελέσματα του πιλοτικού έργου ευρέως σε μη αποκλειστική

και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης.

- Η υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής να πραγματοποιείται σε εγκατάσταση/εις του/των μέλους/μελών της Ε.Ο., όπου υπάρχει και αφορά παραγωγική διαδικασία και βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας.
- Να μην εκκρεμεί σε βάρος μέλους της Ε.Ο. ανάκτηση ενίσχυσης.
- Να μην τελεί μέλος της Ε.Ο. υπό πτώχευση, εκκαθάριση ή αναγκαστική διαχείριση ή να μην έχει λάβει ενίσχυση διάσωσης ή αναδιάρθρωσης.
- Καταρτίζουν και υποβάλλουν με την υποβολή της αίτησης στήριξης Επιχειρησιακό Σχέδιο του οποίου το υλοποιούμενο έργο εμπίπτει στο άρθρο 42 της συνθήκης για την λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης (Σ.Λ.Ε.Ε.) σχετικά με την παραγωγή και εμπορία γεωργικών προϊόντων και ως εκ τούτου αφορά στον πρωτογενή τομέα και στη μεταποίηση γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό ή σε θέματα με αντικείμενο σχετικό με την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική αλλαγή και σχετίζονται με τους στόχους της παρέμβασης.
- Οι δραστηριότητες και υποχρεώσεις που προκύπτουν από το ρόλο κάθε μέλους απαγορεύεται να εκχωρηθούν σε τρίτους και πρέπει να εκτελούνται αποκλειστικά από το φορέα που αναλαμβάνει το ρόλο αυτό, ο οποίος έχει και την ευθύνη της υλοποίησης του έργου που του αναλογεί και την ευθύνη της υλοποίησης του έργου σε σχέση με την Ε.Ο.
- Η σύνθεση της Ε.Ο. πρέπει να διασφαλίζει την επίτευξη των στόχων και την απρόσκοπτη υλοποίηση του έργου, να πληροί τα κριτήρια επιλεξιμότητας και επιλογής της Παρέμβασης και παράλληλα να αναδεικνύει τα οφέλη που θα προκύψουν από την πιλοτική εφαρμογή του έργου.

12. Ποια μπορεί να είναι τα επιμέρους μέλη σε μια Επιχειρησιακή Ομάδα;

Απάντηση : Τα επιμέρους μέλη σε μία Επιχειρησιακή Ομάδα μπορεί να είναι:

- Μέλη που δραστηριοποιούνται στους τομείς της γεωργίας, ή της κτηνοτροφίας όπως: **μεμονωμένοι παραγωγοί ή αναγνωρισμένη επαγγελματική οργάνωση (π.χ. αγροτικοί συνεταιρισμοί, ομάδες παραγωγών, οργανώσεις παραγωγών,**

κτλ.) ή διεπαγγελματική οργάνωση η οποία έχει εναρμονίσει τη λειτουργία της σύμφωνα με το εθνικό θεσμικό πλαίσιο. Ειδικότερα, οι αγροτικοί συνεταιρισμοί και οι διεπαγγελματικές οργανώσεις θα πρέπει να έχουν εναρμονίσει τη λειτουργία τους σύμφωνα με το Νόμο 4673/2020 (Α' 52) και οι ομάδες παραγωγών/ οργανώσεις παραγωγών να έχουν αναγνωρισθεί σύμφωνα με τη διαδικασία που προβλέπεται στην υπ' αριθ. 397/18235/16-02-2017 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Β' 601) ή και την υπ' αριθ. 2448/229173/31.07.2024 απόφαση του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης & Τροφίμων (Β' 4525), όπως ισχύουν.

- **Επιχειρήσεις**, ανεξαρτήτως ημερομηνίας ίδρυσης, οι οποίες έχουν συσταθεί νομίμως και λειτουργούν, είτε ως νομικά πρόσωπα (π.χ. ΑΕ, ΕΠΕ, ΕΕ, ΟΕ, ΙΚΕ, κ.λπ.), είτε ως ατομικές επιχειρήσεις στην Ελλάδα ή σε κράτος – μέλος της Ε.Ε. και δύναται να αφορούν σε τομείς όπως η μεταποίηση γεωργικών προϊόντων με τελικό προϊόν γεωργικό και εμπορία αγροτικών προϊόντων, ανάπτυξης λογισμικού με χρήση δορυφορικών δεδομένων, τηλεπισκόπησης, αεροφωτογραφιών κ.λπ. για την παραγωγή λογισμικού με γεωχωρική αναφορά, παραγωγής ζωοτροφών, σιτηρεσιών και γεωργικών εισροών εν γένει, καθώς και σε οποιοδήποτε τομέα σχετίζεται με τους στόχους της παρέμβασης, συμπεριλαμβανομένων θεμάτων που σχετίζονται με την υγιεινή διατροφή, την καταπολέμηση της σπατάλης τροφίμων την ευζωία των ζώων κ.λπ. Οι εν λόγω επιχειρήσεις δύναται να έχουν αναπτύξει τεχνογνωσία σχετικά με το αντικείμενο του έργου, την οποία και θα ενσωματώνουν στην πράξη στο πλαίσιο υλοποίησης του έργου της Ε.Ο. ή και να παρέχουν γεωργικές συμβουλές.
- **Ερευνητικοί Οργανισμοί, όπως Ανώτατα Εκπαιδευτικά Ιδρύματα, Ερευνητικά Κέντρα – Ινστιτούτα – Οργανισμοί, Τεχνολογικοί Φορείς και Ερευνητικά Πανεπιστημιακά Ιδρύματα** ανεξάρτητα από το νομικό καθεστώς (δημοσίου ή ιδιωτικού δικαίου), πρωταρχικός σκοπός των οποίων είναι η εκπαίδευση, η ανεξάρτητη διεξαγωγή βασικής έρευνας, βιομηχανικής έρευνας ή πειραματικής ανάπτυξης ή η ευρεία διάδοση των αποτελεσμάτων των εν λόγω δραστηριοτήτων με τη διδασκαλία, τη δημοσίευση ή τη μεταφορά γνώσεων. Οι ερευνητικοί οργανισμοί θα πρέπει να λειτουργούν νομίμως στην Ελλάδα ή σε

άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. κατά την ημερομηνία έκδοσης της πρόσκλησης. Στο πλαίσιο της παρούσας πρόσκλησης ως διαφορετικοί ερευνητικοί φορείς μπορούν να θεωρούνται: α) διαφορετικά Τμήματα Σχολής του ίδιου ΑΕΙ β) διαφορετικά ινστιτούτα του ίδιου ερευνητικού κέντρου, γ) διαφορετικοί Τομείς του ίδιου Τμήματος Σχολής του ίδιου ΑΕΙ δ) διαφορετικά Εργαστήρια του ίδιου Τμήματος ΑΕΙ ή ερευνητικού κέντρου, εφόσον έχουν θεσμοθετηθεί με σχετική απόφαση του αρμοδίου οργάνου του Τμήματος ή του ερευνητικού κέντρου.

- **Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως ερευνητικοί**, όπως τα Νομικά Πρόσωπα Ιδιωτικού Δικαίου, που έχουν ιδρυθεί με Νόμο ή ΠΔ. και επιχορηγούνται από το Κράτος, εφόσον πληρούν αθροιστικά τις τρεις παρακάτω προϋποθέσεις:

α) Οι κύριες δραστηριότητες του φορέα δεν είναι οικονομικές, σύμφωνα με τον ορισμό του κοινοτικού δικαίου,

β) Υπάρχει στο καταστατικό του φορέα πρόβλεψη για δραστηριότητες έρευνας,

γ) Τα αποτελέσματα του πιλοτικού έργου θα διαχέονται ευρέως σε μη αποκλειστική και χωρίς διακρίσεις βάση, για παράδειγμα μέσω διδασκαλίας, βάσεων δεδομένων, δημοσιεύσεων ή λογισμικού ανοικτής πρόσβασης.

- **Μη Κυβερνητικές Οργανώσεις**, όπου έχουν συσταθεί και λειτουργούν νόμιμα και δραστηριοποιούνται σε τομείς που σχετίζονται με τους στόχους της Παρέμβασης.

- **Περιβαλλοντικές Οργανώσεις**, όπου έχουν συσταθεί και λειτουργούν νόμιμα.

- **Λοιποί φορείς που αντιμετωπίζονται ως επιχειρήσεις** (οντότητες που ασκούν οικονομική δραστηριότητα, δηλαδή προσφέρουν προϊόντα και υπηρεσίες σε δεδομένη αγορά και δεν εμπίπτουν στους κανόνες του εμπορικού δικαίου).

13. Επιτρέπεται η συμμετοχή ενός μέλους σε περισσότερες από μία Επιχειρησιακή Ομάδα;

Απάντηση: Κάθε φορέας μπορεί να συμμετέχει ως μέλος Ε.Ο. σε απεριόριστο αριθμό αιτήσεων στήριξης, υπό την προϋπόθεση ότι η κάθε μία συμμετοχή συνδέεται με αυτοτελή/διακριτή πρόταση που αφορά σε διαφορετικό πρόβλημα προς επίλυση ή πιλοτική εφαρμογή διαφορετικού ερευνητικού

αποτελέσματος.

14. Ποιοι υποψήφιοι δεν πληρούν τα κριτήρια ένταξης στη Παρέμβαση Π3-77-3.1;

Απάντηση: Δεν δύναται να κριθούν επιλέξιμες συνεργασίες για την παρέμβαση οι κάτωθι:

1. Σχήματα συνεργασίας που δε διαθέτουν σύμφωνο συνεργασίας και δεν έχουν ορίσει Διευκολυντή/τρια Καινοτομίας.
2. Υφιστάμενες Ε.Ο. που δεν ξεκινούν νέα δραστηριότητα κατά την έννοια της υλοποίησης της πιλοτικής εφαρμογής αλλά συνεχίζουν κάποια δραστηριότητα που έχουν ήδη ξεκινήσει.
3. Ε.Ο. με αντικείμενο που δεν αφορά σε αντιμετώπιση ενός συγκεκριμένου προβλήματος με πρακτική εφαρμογή ή στην εξερεύνηση μιας ευκαιρίας που θα οδηγήσει σε καινοτομία.
4. Ε.Ο. με αντικείμενο που δεν στηρίζεται σε προσεγγίσεις που αφορούν αξιοποίηση τεχνολογικών γνώσεων, νέων και παραδοσιακών πρακτικών, ερευνητικών αποτελεσμάτων και οργανωτικών καινοτομιών και την ενσωμάτωσή τους στην πράξη μέσω πιλοτικών εφαρμογών.
5. Ε.Ο. με μέλη που ο ρόλος τους δεν είναι ενεργός ή σύμφωνος με το έργο που περιγράφεται στο επιχειρησιακό σχέδιο.
6. Ε.Ο. με μέλη νομικά πρόσωπα τα οποία δεν έχουν συσταθεί κατά την ημερομηνία υποβολής της αίτησης στήριξης.
7. Όταν το επιχειρησιακό σχέδιο δεν συμβάλλει στην εξυπηρέτηση ενός ή περισσότερων από τους στόχους της παρέμβασης.
8. Ε.Ο. με μέλη φορείς για τους οποίους έχει εκδοθεί απόφαση καταλογισμού για παραβάσεις των υποχρεώσεων που απορρέουν από την ένταξή τους σε προηγούμενα προγράμματα ή προηγούμενες προσκλήσεις Μέτρων του ΠΑΑ ή του ΕΣΠΑ και δεν έχει προσκομισθεί απόδειξη πληρωμής του καταλογισθέντος

ποσού στη ΔΟΥ.

9. Σχήματα συνεργασίας που έχουν χρηματοδοτηθεί/χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο υλοποίησης του ΠΑΑ 2014-22 για το ίδιο αντικείμενο και δεν διαφοροποιούνται οι συνθήκες υλοποίησης.

10. Ε.Ο. που μέλος της προέρχεται από άλλο Κράτος – Μέλος της ΕΕ και δραστηριοποιείται σε θέματα που αφορούν στο γεωργικό/κτηνοτροφικό ή/και στον τομέα των τροφίμων και ο ρόλος του περιορίζεται μόνο στη διάχυση των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου.

11. Μεμονωμένοι φορείς που δεν απαρτίζουν Ε.Ο. σύμφωνα με τους όρους και προϋποθέσεις της παρούσας πρόσκλησης.

12. Ε.Ο. με μέλη που δεν πληρούν τις προϋποθέσεις που αναφέρονται στη παρούσα πρόσκληση.

13. Όσοι δεν συγκεντρώνουν την ελάχιστη συνολική βαθμολογία όσον αφορά στα βαθμολογικά κριτήρια της Παρέμβασης Π3-77-3.1, όπως αυτά διαμορφώνονται από την Επιτροπή Παρακολούθησης του ΣΣ ΚΑΠ 2023-2027 και συμπεριλαμβάνονται στην πρόσκληση εκδήλωσης ενδιαφέροντος.

14. Ε.Ο. που το υποβαλλόμενο Επιχειρησιακό τους Σχέδιο δεν περιλαμβάνει δαπάνες για την υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής σε εγκατάσταση/εις του/των μέλους/μελών της Ε.Ο., όπου υπάρχει και αφορά παραγωγική διαδικασία και βρίσκεται εντός των γεωγραφικών ορίων της ελληνικής επικράτειας. Στο πλαίσιο αυτό προσδιορίζεται με την υποβολή του επιχειρησιακού σχεδίου η γεωργική εκμετάλλευση όπου θα γίνει η πιλοτική εφαρμογή με αναφορά σε συγκεκριμένες καλλιέργειες ή ζωικό κεφάλαιο που αφορά.

15. Όσοι δεν υποβάλουν ηλεκτρονικά μαζί με την αίτηση στήριξης τα απαιτούμενα δικαιολογητικά εντός των απαιτούμενων χρονικών προθεσμιών σύμφωνα με την παρούσα πρόσκληση

15. Στην περίπτωση διακρατικής συνεργασίας ποια είναι η διαδικασία υποβολής ξενόγλωσσων δικαιολογητικών ή/και πιστοποιητικών;

Απάντηση: Στην περίπτωση διακρατικής συνεργασίας τα δικαιολογητικά ή/και πιστοποιητικά απαιτείται να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

16. Ποια είναι η διάρκεια του επιχειρησιακού σχεδίου;

Απάντηση: Η ελάχιστη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου είναι το ένα (1) έτος και η μέγιστη τα τρία (3) έτη από την ημερομηνία έκδοσης της απόφασης ένταξης.

17. Ποια είναι η ημερομηνία επιλεξιμότητας των δαπανών για τη Παρέμβαση Π3-77-3.1;

Απάντηση: Ως ημερομηνία έναρξης επιλεξιμότητας των δαπανών κάθε έργου ορίζεται η ημερομηνία υποβολής της ηλεκτρονικής αίτησης στήριξης (οριστική υποβολή) στο ΟΠΣΚΑΠ. Ο εν λόγω όρος δεν ισχύει για τις δαπάνες που αφορούν στην ίδρυση της Ε.Ο., οι οποίες μπορούν να είναι πριν την οριστικοποίηση της αίτησης στήριξης αλλά δεν μπορούν να είναι πριν την 1η Ιανουαρίου 2023. Η επιλεξιμότητα ολοκληρώνεται με την ημερομηνία λήξης του έργου (φυσικού αντικειμένου) με εξαίρεση τα παραστατικά δαπάνης απασχόλησης των ορκωτών λογιστών που θα ελέγξουν το οικονομικό αντικείμενο του έργου, τα οποία θα είναι επιλέξιμα μέχρι και δύο (2) μήνες μετά από τη λήξη κάθε έργου (φυσικού αντικειμένου).

18. Ποιες δαπάνες είναι επιλέξιμες;

Απάντηση:

- **Δαπάνες για την ίδρυση της Ε.Ο.** (αφορά σε δαπάνες για τις βασικές ενέργειες σχετικά με την εξεύρεση των εταίρων – μελών, την επεξεργασία των στοιχείων σχετικά με το σκοπό και το στόχο της πιλοτικής εφαρμογής καθώς και στην εκπόνηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου της συνεργασίας).

Για αυτή την κατηγορία δαπανών η χορήγηση της ενίσχυσης θα

πραγματοποιηθεί με κατ' αποκοπή ποσό 5.000 €.

Το εν λόγω ποσό στήριξης θα καταβληθεί στο/στη Διευκολυντή/τρια Καινοτομίας φυσικό πρόσωπο ή στον φορέα από τον οποίο προέρχεται ο εκπρόσωπος (φυσικό πρόσωπο) που θα αναλάβει το ρόλο του/της Διευκολυντή/τριας Καινοτομίας και δεν συνδέεται με επιλέξιμες δαπάνες. Η καταβολή του ποσού θα πραγματοποιηθεί αμέσως μετά την έκδοση της απόφασης ένταξης και κατόπιν υποβολής σχετικού αιτήματος πληρωμής.

- **Δαπάνες προσωπικού για τα μέλη της Ε.Ο.** που σχετίζονται αποκλειστικά με την υλοποίηση του εγκεκριμένου Επιχειρησιακού Σχεδίου της Ε.Ο. και αφορούν κυρίως στην υλοποίηση της πιλοτικής εφαρμογής αλλά και τις άλλες δραστηριότητες και ενέργειες, όπως αυτές περιγράφονται στο εγκεκριμένο σχέδιο και απαιτούνται για την ολοκλήρωσή του.

Αναλυτικότερα:

- Για το μόνιμο προσωπικό των ΝΠΔΔ και ΝΠΙΔ του δημόσιου τομέα δεν είναι επιλέξιμη δαπάνη οποιαδήποτε αμοιβή.
- Επισημαίνεται ότι οι Πρόεδροι Διοικητικών Συμβουλίων, μέτοχοι, εταίροι, μέλη Δ.Σ., οι Διευθύνοντες/ουσες Σύμβουλοι και οι Διαχειριστές/στριες των επιχειρήσεων ή συνεργατικών φορέων δεν δικαιούνται αμοιβή.
- Ειδικά για τα Μέλη των Συλλογικών Σχημάτων (με εξαίρεση τον/την Πρόεδρο) που δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωργίας, κτηνοτροφίας (π.χ. Αγροτικοί Συνεταιρισμοί, Ομάδες Παραγωγών κ.ά.), και τον/την παραγωγό ως φυσικό πρόσωπο δεν ισχύουν οι παραπάνω περιορισμοί.

Πρόκειται για δαπάνες που αφορούν:

- α) στο τακτικό προσωπικό του δικαιούχου που απασχολείται στην πράξη κατά τη διάρκεια του έτους έναρξης του έργου και συνδέεται με τον δικαιούχο με σχέση εξαρτημένης εργασίας (σύμβαση εργασίας πλήρους ή

μερικής απασχόλησης αορίστου χρόνου, σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου),

β) σε έκτακτο προσωπικό που απασχολείται στην πράξη σε νέες θέσεις που δημιουργήθηκαν ως άμεση συνέπεια του έργου, με σύμβαση εργασίας ορισμένου χρόνου πλήρους ή μερικής απασχόλησης,

γ) σε υποτρόφους σύμφωνα με τις προϋποθέσεις της παραγράφου 4 του άρθρου 10 της υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 (Β' 7144) απόφασης

δ) σε φυσικά πρόσωπα με σύμβαση μίσθωσης έργου υπό την προϋπόθεση ότι εργάζονται υπό τις οδηγίες και στις εγκαταστάσεις του δικαιούχου ή/και στον τόπο υλοποίησης του έργου και εφόσον τηρούνται οι προϋποθέσεις της παραγράφου 3 του άρθρου 10 της υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 (Β' 7144) απόφασης, και

ε) σε φυσικά πρόσωπα (εργάτες/τριες γης, παραγωγοί κτλ).

οι τιμές ανά επίπεδο προσωπικού δύνανται να φτάνουν έως το ανώτατο όριο, όπως παρουσιάζεται κατωτέρω.

. Τιμές αμοιβής (κόστους απασχόλησης) ανά επίπεδο προσωπικού

ΕΠΙΠΕΔΟ ΑΜΟΙΒΗΣ	5% Σταθμισμένος μέσος όρος		
	€/ημέρα	€/ώρα	€/μήνα*
1	87,61	10,95	1.550
2	123,26	15,41	2.200
3	163,37	20,42	2.950
4	206,67	25,83	3.700
5	248,03	31,00	4.450
6	310,84	38,85	5.550

* στρογγυλοποίηση στα 50 €/μήνα

Ενδεικτικά τα ανωτέρω επίπεδα αμοιβών (κόστους απασχόλησης) μπορούν να αντιστοιχιστούν σε κατηγορίες απασχολούμενου προσωπικού ως ακολούθως:

Επίπεδο 1: Διοικητικό/Τεχνικό Προσωπικό/Υπάλληλος Γραφείου

Επίπεδο 2: Ερευνητικό Προσωπικό ή Στέλεχος Φορέα Επιπέδου Ε (Πτυχιούχοι < 10 έτη εμπειρίας)

Επίπεδο 3: Ερευνητικό Προσωπικό ή Στέλεχος Φορέα Επιπέδου Δ (Κάτοχοι Integrated Master/Μεταπτυχιακού < 10 έτη εμπειρίας ή Πτυχιούχοι > 10 έτη εμπειρίας)

Επίπεδο 4: Ερευνητικό Προσωπικό ή Ανώτερο Στέλεχος Φορέα Επιπέδου Γ (Κάτοχοι Integrated Master/Μεταπτυχιακοί > 10 έτη εμπειρίας)

Επίπεδο 5: Ερευνητικό Προσωπικό Επιπέδου Β ή Διευθυντικό Στέλεχος Φορέα Επιπέδου Β (Διδάκτορες <10 έτη εμπειρίας, Εξειδικευμένο Επιστημονικό Προσωπικό)

Επίπεδο 6: Ερευνητικό Προσωπικό Επιπέδου Α (Senior Researchers) (Διδάκτορες >10 έτη εμπειρίας, Ειδικοί Σύμβουλοι)

Η αμοιβή (κόστος απασχόλησης) των παραγωγών – φυσικών προσώπων που θα συμμετέχουν σε έργα συνεργασίας **θα είναι ίση με 62,10 €/ημέρα** (συμπεριλαμβανομένων εισφορών ασφαλιστικού φορέα).

Αντίστοιχα **οι αμοιβές (κόστος απασχόλησης) εργατών/τριών γης** που θα συμμετέχουν σε έργα συνεργασίας θα είναι ίση με **50€/ημέρα** (συμπεριλαμβανομένων εισφορών ασφαλιστικού φορέα). Η επιλεξιμότητα των δαπανών για κάθε μέλος της ομάδας έργου συναρτάται από το βαθμό απασχόλησής του στο συγκεκριμένο έργο.

Ο μέγιστος διαθέσιμος χρόνος για απασχόληση σε συγχρηματοδοτούμενα έργα δεν μπορεί να υπερβαίνει **κατά μέγιστο τις 1720 ώρες ανά έτος**. Έκτακτες αποδοχές που δεν προβλέπονται στη σύμβαση εργασίας και καταβάλλονται κατά περίπτωση δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες αποζημίωσης και απόλυσης δεν είναι επιλέξιμες. Οι δαπάνες που αφορούν σε υπερωριακή απασχόληση του προσωπικού είναι επιλέξιμες εφόσον καταβάλλονται για εργασία που παρασχέθηκε πέραν του κανονικού ωραρίου εργασίας για το συγκεκριμένο έργο (απόφαση

αρμοδίου οργάνου). Η δαπάνη για υπερωριακή απασχόληση στο έργο είναι επιλέξιμη όταν το προσωπικό απασχολείται στο έργο στη βάση πλήρους απασχόλησης.

Οι εν λόγω δαπάνες δεν μπορούν να υπερβαίνουν το 60% του συνολικού προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης.

- **Δαπάνες μετακίνησης των μελών της Ομάδας Έργου (δαπάνες μετακίνησης-διαμονής-αποζημίωσης)**

Οι δαπάνες του δικαιούχου για τη μετακίνηση φυσικών προσώπων που συμμετέχουν στην υλοποίηση της πράξης.

Για την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών μετακίνησης του προσωπικού του δικαιούχου, ή/και των μελών της ομάδας έργου χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής ως εξής :

α. υπολογίζονται έως στο 10 % για τα έργα εθνικής συνεργασίας επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού και

β. υπολογίζονται έως στο 15% για τα έργα διακρατικής συνεργασίας επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού.

- **Δαπάνες διάχυσης/προώθησης των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου**

Οι δαπάνες διάχυσης/προώθησης αφορούν ενδεικτικά στη δημιουργία ιστοσελίδας, εντύπου, διοργάνωση ημερίδων, δαπάνες δημοσιεύσεων, συμμετοχή σε συνέδρια, εκθέσεις, κόστος μεταφράσεων των αποτελεσμάτων του Επιχειρησιακού Σχεδίου της Ε.Ο.

Για την κάλυψη των επιλέξιμων δαπανών προώθησης των αποτελεσμάτων του επιχειρησιακού σχεδίου χρησιμοποιείται ενιαίος συντελεστής που υπολογίζεται έως στο 13 % επί των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού.

- **Δαπάνες για το κόστος μίσθωσης εδαφών και λοιπών παγίων καθώς και το κόστος χρήσης μηχανημάτων, επιστημονικών οργάνων, εργαλείων, εξοπλισμό πληροφορικής και λογισμικό που τεκμηριωμένα χρησιμοποιούνται για την υλοποίηση της πιλοτικής**

εφαρμογής

- **Δαπάνες αναλωσίμων (κόστος υλικών, εφοδίων, και άλλων συναφών ειδών)** που σχετίζονται αποκλειστικά με την υλοποίηση του επιχειρησιακού σχεδίου της συνεργασίας με την προϋπόθεση ότι δεν αποτελούν πάγια εγκατάσταση ή βελτίωση των κτιριακών εγκαταστάσεων ή άλλων παγίων που διαθέτει μέλος της Ε.Ο. Δεν περιλαμβάνονται δαπάνες για την προμήθεια αναλωσίμων γραφείου ή εξοπλισμός γραφείου. Για τις συγκεκριμένες δαπάνες ισχύουν τα προβλεπόμενα στο άρθρο 27 της υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 (Β' 7144) απόφασης.
- **Δαπάνες που αφορούν στην αμοιβή ορκωτού λογιστή / ελεγκτή,** εγγεγραμμένου στο Μητρώο Ελεγκτών της ΕΛΤΕ ή εταιρείας Ορκωτών Λογιστών για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (δαπανών) του έργου.
- **Έμμεσες λειτουργικές δαπάνες,** οι οποίες υπολογίζονται και χορηγούνται με ενιαίο συντελεστή των επιλέξιμων άμεσων δαπανών προσωπικού της Ε.Ο. Στο πλαίσιο αυτό, το εν λόγω ποσοστό ανέρχεται σε **15% επί των άμεσων επιλέξιμων δαπανών προσωπικού.**

19. Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας είναι επιλέξιμος;

Απάντηση: Ο Φόρος Προστιθέμενης Αξίας δεν είναι επιλέξιμος, εκτός της περίπτωσης που δεν είναι ανακτήσιμος δυνάμει της εθνικής νομοθεσίας (Κ. 1303/2013, άρθρο 69, παρ. 3γ) και της υπ' αριθ. 110427/ΕΥΘΥ/1020/2016 Απόφασης (άρθρο 17).

21. Πώς καταρτίζεται το Επιχειρησιακό Σχέδιο;

1. Κάθε ΕΟ καταρτίζει Επιχειρησιακό Σχέδιο στηριζόμενο στις εξής αρχές:

(α) ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων με επίκεντρο τις ανάγκες των αγροτών, για την ταυτόχρονη αντιμετώπιση του συνόλου των αλληλεπιδράσεων προβλημάτων /ευκαιριών σε ολόκληρη την αλυσίδα αξίας και

εφοδιασμού με χρηστικές λύσεις·

(β) τη συγκέντρωση εταίρων με συμπληρωματικές γνώσεις, όπως αγρότες, συμβούλους, ερευνητές/τριες, επιχειρήσεις ή μη κυβερνητικές οργανώσεις σε έναν στοχευμένο συνδυασμό που συμβάλει στην επίτευξη των στόχων του έργου·

(γ) δημιουργία ενός πλαισίου συν αντίληψης από κοινού απόφασης και δημιουργίας καθ' όλη τη διάρκεια του έργου·

Ειδικότερα:

2. Το επιχειρησιακό σχέδιο υποβάλλεται ηλεκτρονικά με την αίτηση στήριξης, αποτελεί αναπόσπαστο τμήμα αυτής και περιλαμβάνει τα εξής:

α) Περιγραφή των υφιστάμενων μελών της δυνητικής Ε.Ο. με αναφορά στην εμπειρία, στη συμμετοχή αυτών σε άλλα προγράμματα του αγροδιατροφικού τομέα εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας, συμπεριλαμβανομένης της αναφοράς στην εμπειρία του/της Διευκολυντή/τριας Καινοτομίας. Αναφορά στην αντιπροσωπευτικότητα της Ε.Ο. και τον βαθμό κάλυψης των επιμέρους κλάδων του αγροδιατροφικού τομέα, σαφή περιγραφή του ρόλου των μελών της Ε.Ο. καθώς και των ενεργειών στις οποίες θα προβούν και θα συμβάλλουν για την επίτευξη των στόχων του έργου. Περιγραφή της συμπληρωματικότητας των ρόλων των μελών της Ε.Ο. στην επίτευξη των στόχων του έργου.

β) Περιγραφή του προβλήματος ή της ευκαιρίας, ιδέας που πρόκειται να υλοποιηθεί μέσω του πιλοτικού έργου, την αναγκαιότητα εύρεσης λύσης, τη συμβολή της στη βελτίωση της παραγωγής και στη βιωσιμότητα της γεωργίας / κτηνοτροφίας ή στην προστασία του περιβάλλοντος καθώς και τη προσέγγιση που θα ακολουθηθεί για την αντιμετώπιση του προβλήματος ή την εκμετάλλευση της ευκαιρίας.

γ) Αναφορά στα ερευνητικά αποτελέσματα και οργανωτικές/τεχνολογικές καινοτομίες, στις τεχνολογικές γνώσεις, στις νέες ή παραδοσιακές

πρακτικές, στα οποία θα αφορά η πιλοτική εφαρμογή του έργου.

δ) Στην περίπτωση έργου που αφορά την προστασία του περιβάλλοντος και την κλιματική αλλαγή επιπλέον των ανωτέρω, αναφορά στη σημαντικότητα και το εύρος του περιβαλλοντικού προβλήματος – απειλής και των επιπτώσεων στην κλιματική αλλαγή.

ε) Περιγραφή με σαφήνεια και ακρίβεια του θεματικού στόχου του Επιχειρησιακού Σχεδίου και της ανάπτυξης καινοτόμου λύσης, καθώς και της σπουδαιότητας της ιδέας ή της ευκαιρίας που πραγματεύεται το Επιχειρησιακό Σχέδιο, με επίκεντρο τις ανάγκες των αγροτών.

στ) Περιγραφή των καινοτόμων προϊόντων, τεχνολογιών, διαδικασιών που θα προκύψουν από την εφαρμογή του πιλοτικού έργου και των αναμενόμενων αποτελεσμάτων, την προστιθέμενη αξία και την εμβέλειά τους στην αγορά.

Τεκμηρίωση της προστιθέμενης αξίας του Επιχειρησιακού Σχεδίου στο πρόβλημα που αντιμετωπίζει ή στην ευκαιρία που αξιοποιεί. Η τεκμηρίωση πρέπει να περιλαμβάνει στοιχεία για το μέγεθος της αγοράς που αφορά το Επιχειρησιακό Σχέδιο, καθώς και για το μέγεθος της ωφέλειας που προκύπτει από την εφαρμογή του, είτε ως μείωση του κόστους είτε ως αύξηση της προστιθέμενης αξίας ή τεκμηρίωση της σπουδαιότητας και του εύρους του περιβαλλοντικού προβλήματος – κλιματικής απειλής που στοχεύει να αντιμετωπίσει η πρόταση μέσω του προτεινόμενου Επιχειρησιακού Σχεδίου.

ζ) Περιγραφή της συνολικής δυναμικότητας της γεωργικής εκμετάλλευσης στην οποία θα εφαρμοστεί το πιλοτικό έργο και τεκμηρίωση επάρκειας αυτής για την εξαγωγή ασφαλών συμπερασμάτων και αποτελεσμάτων.

η) Περιγραφή του τρόπου διάχυσης των αποτελεσμάτων του έργου και τις αντίστοιχες δραστηριότητες ενημέρωσης, προβολής και διάδοσης που περιλαμβάνει το Επιχειρησιακό Σχέδιο.

θ) Περιγραφή των ενοτήτων εργασίας και παραδοτέων.

3. Η ελάχιστη διάρκεια υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου είναι ένα έτος και η μέγιστη τρία έτη.

4. Το επιχειρησιακό σχέδιο μπορεί να τροποποιηθεί με σκοπό την καλύτερη και έγκαιρη ανταπόκριση σε μεταβαλλόμενες συνθήκες υλοποίησης. Οι τροποποιήσεις γίνονται αποδεκτές μόνο ύστερα από σαφή αιτιολόγηση.

20. Ποια η διαδικασία υποβολής της αίτησης στήριξης;

Απάντηση: Η Αίτηση Στήριξης υποβάλλεται ηλεκτρονικά από τους δυνητικούς Δικαιούχους υποχρεωτικά μέσω του ΟΛΟΚΛΗΡΩΜΕΝΟ ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΑΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ ΚΟΙΝΗΣ ΑΓΡΟΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ (ΟΠΣΚΑΠ).

Ο/Η Διευκολυντής/τρια Καινοτομίας αναλαμβάνει την ευθύνη της πλήρους και ορθής συμπλήρωσης της ηλεκτρονικής αίτησης.

21. Τι περιλαμβάνει ο φάκελος υποψηφιότητας για τη Παρέμβαση Π3-77-3.1;

Απάντηση: Η αίτηση στήριξης περιλαμβάνει τα ακόλουθα στοιχεία:

α) **Συμφωνητικό συνεργασίας** μεταξύ των μελών της Ε.Ο.

β) **Επιχειρησιακό σχέδιο**, το οποίο αποτελεί αναπόσπαστο μέρος της αίτησης στήριξης

γ) **Προσφορές** για τις κατωτέρω κατηγορίες δαπανών προμήθεια παγίων στοιχείων (μηχανήματα, επιστημονικά όργανα, εργαλεία, εξοπλισμός πληροφορικής και λογισμικό) και προμήθεια αναλωσίμων. Εφόσον το κόστος αυτών των δαπανών υπερβαίνει σε αξία το ποσό των **5.000 € (προ ΦΠΑ)** απαιτούνται τρεις (3) συγκρίσιμες προσφορές, ακόμα και αν η υπέρβαση του ποσού αυτού αφορά την προμήθεια πολλών ίδιων αντικειμένων.

δ) **Υπεύθυνη δήλωση** του Ν. 1599/1986 (άρθρο 8) για κάθε φορέα που συμμετέχει στην Ε.Ο. υπογεγραμμένη από το νόμιμο εκπρόσωπό του, (υποδείγματα

ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ V).

Πράξεις σύστασης επιχειρήσεων, συνεταιρισμών, εταιρειών, ομάδων παραγωγών, οργανώσεων παραγωγών, παραγωγών κτλ και συγκεκριμένα:

εα) Για επιχειρήσεις, ΜΚΟ, περιβαλλοντικές οργανώσεις: 1) **Ιδρυτικά καταστατικά** (ΦΕΚ σύστασης ή επικυρωμένα από τον αρμόδιο φορέα) και τυχόν τροποποιήσεις αυτών, 2) **βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων** στην αρμόδια ΔΟΥ ή **βεβαίωση μεταβολής εργασιών** με περιγραφή της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης - ΚΑΔ .

εβ) Για συνεταιριστικές επιχειρήσεις του Ν. 4673/2020, όπως ισχύει κάθε φορά: 1) **Ιδρυτικά καταστατικά** (ΦΕΚ σύστασης ή επικυρωμένα από τον αρμόδιο φορέα) και τυχόν τροποποιήσεις αυτών, 2) **βεβαίωση εγγραφής** στο Εθνικό Μητρώο Αγροτικών Συνεταιρισμών (ΕΜΑΣ) και 3) **βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων** στην αρμόδια ΔΟΥ ή **βεβαίωση μεταβολής εργασιών** με περιγραφή της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης - ΚΑΔ .

εγ) Για Ομάδες Παραγωγών, Οργανώσεις Παραγωγών και Ενώσεις Οργανώσεων Παραγωγών: 1) **Καταστατικό** της Ομάδας / Οργάνωσης / Ένωσης Παραγωγών, με τα αντίστοιχα ΦΕΚ σύστασης καθώς και τις τροποποιήσεις αυτού, όπου προβλέπεται, ή εσωτερικός κανονισμός λειτουργίας. Στην περίπτωση που η Ομάδα / Οργάνωση υπάγεται στο καθεστώς άλλου νομικού προσώπου προσκομίζεται επιπλέον το καταστατικό με τα αντίστοιχα ΦΕΚ σύστασης και τις τροποποιήσεις αυτού του νομικού προσώπου. Επιπλέον, **πράξη αναγνώρισης** αυτών σύμφωνα με την υπ' αριθ. 397/18235/2017 ΥΑ (ΦΕΚ 601/Β/2017) ή και την υπ' αρ. 2448/229173/31.07.2024 ΥΑ (ΦΕΚ 4525/Β/2024 και **βεβαίωση έναρξης δραστηριοτήτων** στην αρμόδια ΔΟΥ ή **βεβαίωση μεταβολής εργασιών** με περιγραφή της κύριας και δευτερευόντων δραστηριοτήτων της επιχείρησης – ΚΑΔ

στ) **Δικαιολογητικό έγγραφο** που να αποδεικνύει τον ορισμό του κάθε νόμιμου εκπροσώπου, (πχ συγκρότηση ΔΣ και ορισμός νόμιμου εκπροσώπου, δημοσιευμένα στο ΓΕΜΗ

ζ) Για μεμονωμένους παραγωγούς και για νομικά πρόσωπα που

δραστηριοποιούνται στον τομέα της γεωργίας ή της κτηνοτροφίας:

- Ενιαία Αίτηση Ενίσχυσης του τρέχοντος έτους υποβολής ή σε περίπτωση που δεν έχει υποβληθεί ακόμη, του προηγούμενου έτους, και
- βεβαίωση ότι είναι εγγεγραμμένοι στο ΜΑΑΕ.
- Το μέλος που δραστηριοποιείται στον τομέα της γεωργίας ή της κτηνοτροφίας ως νομικό πρόσωπο (ΟΕ, ΑΕ, κ.λπ.) θα πρέπει να έχει:

α) κύρια δραστηριότητα στον πρωτογενή τομέα, στη γεωργική παραγωγή (Ομάδα ΚΑΔ 01 εκτός των ΚΑΔ 01.6 και ΚΑΔ 01.7). Δραστηριότητες στην αλιεία δεν λαμβάνονται υπόψη και να είναι φορολογικά και ασφαλιστικά ενήμερο.

η) **Ενιαίο Πιστοποιητικό Δικαστικής Φερεγγυότητας** ή αντίστοιχη βεβαίωση από το Γενικό Εμπορικό Μητρώο (Γ.Ε.ΜΗ.), συνίσταται να έχουν εκδοθεί εντός διμήνου από την ημερομηνία της οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης

θ) Δικαιολογητικά που αποδεικνύουν τη γνωστική ικανότητα και εμπειρία των μελών της Ε.Ο. σε ανταγωνιστικό πρόγραμμα εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας στον αγροδιατροφικό τομέα καθώς επίσης και **την εμπειρία του/της Διευκολυντή/τριας Καινοτομίας** σε συγχρηματοδοτούμενα έργα εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας.

ια) Δικαιολογητικά που τεκμηριώνουν τη συμμετοχή μελών της Ε.Ο. σε προγράμματα HORIZON και LIFE, το αντικείμενο του ερευνητικού έργου, τα τελικά αποτελέσματά του, καθώς και τον τρόπο αξιοποίησής τους στο πιλοτικό έργο της Παρέμβασης Π3-77-3.1.

ιβ) Δικαιολογητικά που αποδεικνύουν την ύπαρξη νόμιμης κατοχής του ακινήτου επί του οποίου υλοποιείται το πιλοτικό έργο/πιλοτική εφαρμογή στο πεδίο. Συγκεκριμένα απαιτείται το ακίνητο να είναι ιδιόκτητο, μισθωμένο ή παραχωρημένο τουλάχιστον για το χρονικό διάστημα που θα υλοποιηθεί το πιλοτικό έργο. Ενδεικτικά αναφέρονται: Συμβολαιογραφική πράξη και πιστοποιητικό μεταγραφής, συμφωνητικό μίσθωσης / μισθωτήριο ακινήτου κατατεθειμένο στην αρμόδια ΔΟΥ, παραχωρητήριο. Σε περίπτωση που δεν προσκομιστεί κατά την αίτηση στήριξης θα πρέπει να υποβληθεί στην 1^η αίτηση

μερικής πληρωμής υλοποίησης του έργου.

ιγ) Στην περίπτωση φορέων που προέρχονται από άλλο κράτος – μέλος της Ε.Ε. τα ανωτέρω αναφερόμενα δικαιολογητικά απαιτείται να συνοδεύονται από επίσημη μετάφραση στην ελληνική γλώσσα.

ιδ) Όλα τα δικαιολογητικά πρέπει να έχουν εκδοθεί από τις αρμόδιες αρχές έως και την ημερομηνία οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ. Σε περίπτωση που κάποιο δικαιολογητικό δεν έχει υποβληθεί, λόγω καθυστέρησης του αρμοδίου φορέα για την έκδοσή του, τότε ο δυνητικός δικαιούχος μπορεί να υποβάλλει την αίτηση που έχει κατατεθεί στο φορέα, με την προϋπόθεση ότι αυτή έχει ημερομηνία προγενέστερη της ημερομηνίας οριστικοποίησης της αίτησης στήριξης. Ο δυνητικός δικαιούχος θα πρέπει να το προσκομίσει στον ΕΦ, πριν το πέρας της αξιολόγησης, στο πλαίσιο της διαδικασίας υποβολής συμπληρωματικών στοιχείων και διευκρινήσεων.

22. Μπορεί να γίνει διόρθωση ή ανάκληση της αίτησης στήριξης;

Απάντηση: Οι αιτούντες μπορούν να διορθώνουν την αίτηση στήριξης και τα συνυποβληθέντα δικαιολογητικά, εφόσον δεν έχει παρέλθει η καταληκτική ημερομηνία ηλεκτρονικής υποβολής αιτήσεων που προβλέπεται στη σχετική πρόσκληση.

23. Μπορεί να αυξηθεί ο συνολικός προϋπολογισμός της πράξης;

Απάντηση : Ο συνολικός επιλέξιμος προϋπολογισμός της πράξης δε δύναται να αυξηθεί σε καμία περίπτωση.

24. Υπάρχει δυνατότητα χορήγησης προκαταβολής;

Απάντηση : Ο/Η δικαιούχος, σύμφωνα με την παράγραφο 3 του άρθρου 44 του Κανονισμού (ΕΕ) 2021/2116 και λαμβάνοντας υπόψη το άρθρο 22 της

υπ' αριθ. 3506/18.12.2023 απόφασης σχετικά με τους εθνικούς κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ), μετά την ένταξη της πράξης του, έχει δικαίωμα να αιτηθεί στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή/και στον εξουσιοδοτημένο φορέα στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα, χορήγηση προκαταβολής (Βλ. άρθρο 10 παρ. 4 της ΥΑ).

Για τη λήψη της προκαταβολής ο/η δικαιούχος υποχρεούται να προσκομίσει εγγυητική επιστολή αορίστου χρόνου υπέρ του Οργανισμού Πληρωμών ΟΠΕΚΕΠΕ από ελληνικό τραπεζικό ίδρυμα, η οποία αντιστοιχεί σε ποσοστό 100% του αιτούμενου ποσού και να τηρεί έντοκο διακριτό τραπεζικό λογαριασμό στο ελληνικό τραπεζικό ίδρυμα που εξέδωσε την απαιτούμενη ισόποση εγγυητική επιστολή στον οποίο κατατίθεται το ποσό της προκαταβολής και μέσω του οποίου διενεργούνται συναλλαγές που αφορούν αποκλειστικά την υλοποίηση της αίτησης στήριξης.

25. Πότε υποβάλλεται η αίτηση πληρωμής και τα σχετικά δικαιολογητικά;

Απάντηση : Στη συνέχεια και για την υλοποίηση του πιλοτικού έργου, ο/η Διευκολυντής/τρια Καινοτομίας μπορεί να υποβάλει τρία (3) αιτήματα πληρωμής. Κάθε αίτημα πληρωμής (εκτός της περίπτωσης για τις δαπάνες ίδρυσης της Ε.Ο. συνολικού ποσού 5.000 €), συνοδεύεται από τη βεβαίωση / έκθεση του ορκωτού λογιστή / ελεγκτή για την πιστοποίηση του οικονομικού αντικειμένου (δαπανών) του έργου (σύμφωνα με το συνημμένο υπόδειγμα της Πρόσκλησης).

Σε κάθε περίπτωση το αργότερο εντός δώδεκα (12) μηνών από την ημερομηνία έκδοσης της Απόφασης Ένταξης, ο/η Διευκολυντής/ντρια Καινοτομίας θα πρέπει να υποβάλει στον ΟΠΕΚΕΠΕ ή στον εξουσιοδοτημένο φορέα στον οποίο ανατίθενται καθήκοντα, αίτηση μερικής πληρωμής με βάση την πρόοδο υλοποίησης του πιλοτικού έργου (δεν αφορά την αίτηση πληρωμής για την ίδρυση της Ε.Ο.). Η πρώτη αίτηση μερικής πληρωμής υλοποίησης του έργου γίνεται δεκτή εφόσον αφορά υλοποίηση προϋπολογισμού που δεν υπολείπεται **του 20%** του συνολικού εγκεκριμένου προϋπολογισμού. Σε περίπτωση αδυναμίας υποβολής της

αίτησης πληρωμής εντός του ανωτέρω χρονικού διαστήματος και προϋπολογισμού, ανακαλείται η απόφαση ένταξης στο πρόγραμμα.

26. Είναι επιλέξιμα όλα τα παραστατικά δαπανών τα οποία κατατίθενται με την αίτηση πληρωμής;

Απάντηση: Τα παραστατικά που αφορούν σε δαπάνες που δεν έχουν εξοφληθεί μέχρι την ημερομηνία υποβολής της αίτησης πληρωμής, δεν είναι επιλέξιμα.

27. Είναι αποδεκτές οι εξοφλήσεις μέσω επιταγών τρίτων ή συναλλαγματικών;

Απάντηση : Όχι, δεν είναι αποδεκτές.

28. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη που αφορά την πληρωμή με τη χρήση μετρητών αγοράς αγαθών ή λήψης υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (προ ΦΠΑ);

Απάντηση : Για κάθε είδους δαπάνη που αφορά σε αγορά αγαθών ή λήψη υπηρεσιών αξίας άνω των πεντακοσίων (500) ευρώ (προ ΦΠΑ), θα πρέπει η τμηματική ή ολική εξόφλησή της, να γίνεται μόνο με τη χρήση τραπεζικού μέσου πληρωμής.

29. Είναι επιλέξιμη η δαπάνη που αφορά την πληρωμή με τη χρήση μετρητών αγοράς αγαθών ή λήψης υπηρεσιών αξίας έως και πεντακόσια (500) ευρώ (προ ΦΠΑ);

Απάντηση : Σε περίπτωση εξόφλησης παραστατικού μέσω μετρητών (καθαράς αξίας έως και 500 €) τα απαιτούμενα στοιχεία και δικαιολογητικά είναι (εκτός του τιμολογίου αγοράς αγαθών ή παροχής υπηρεσιών): απόδειξη είσπραξης του προμηθευτή ή έγγραφο ισοδύναμης

αποδεικτικής αξίας, όπως βεβαίωση προμηθευτή περί εξόφλησης της συναλλαγής.

30. Με ποιον τρόπο αποδεικνύεται η συμμετοχή της Επιχειρησιακής Ομάδας ή μελών αυτής σε ανταγωνιστικά προγράμματα εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας στον αγροδιατροφικό τομέα ή εμπειρία στην επίβλεψη και τον συντονισμό συγχρηματοδοτούμενων έργων εθνικής ή διεθνούς εμβέλειας; Τι εννοείται με τον όρο συμμετοχή;

Απάντηση : Η συμμετοχή αποδεικνύεται με την προσκόμιση βεβαίωσης/απόφασης έγκρισης/ένταξης στο πρόγραμμα.

31. Ποιες είναι οι υποχρεώσεις των δικαιούχων;

Απάντηση :

Οι δικαιούχοι των οποίων τα έργα χρηματοδοτούνται στο πλαίσιο της Παρέμβασης Π3-77-3.1 πρέπει να τηρούν τις παρακάτω υποχρεώσεις:

1. Να τηρούν τους όρους της Απόφασης Ένταξης.
2. Να μην μεταβάλουν το συμφωνητικό συνεργασίας και τους όρους αυτού χωρίς ενημέρωση και σύμφωνη γνώμη του ΕΦ.
3. Να τηρούν ξεχωριστή λογιστική μερίδα για το έργο ή να διαθέτουν επαρκή λογιστική κωδικοποίηση από την οποία να προκύπτει η καταχώρηση όλων των δαπανών που αντιστοιχούν πλήρως προς τις δαπάνες που δηλώνονται και διατήρηση των παραστατικών δαπανών, πληρωμών και εξοφλήσεων
4. Κάθε μέλος της Ε.Ο. υποχρεούται στην τήρηση λογαριασμού σε αναγνωρισμένο Πιστωτικό Ίδρυμα (τραπεζικός λογαριασμός). Ο ΟΠΕΚΕΠΕ καταβάλλει την ενίσχυση στον λογαριασμό που δηλώνει ο δικαιούχος με την υποβολή της αίτησης πληρωμής.
5. Να αποδέχονται και να διευκολύνουν ελέγχους και ενέργειες για την παρακολούθηση, σε εθνικό και ευρωπαϊκό επίπεδο, και τον έλεγχο της ορθής υλοποίησης του επιχειρησιακού σχεδίου και την τήρηση της

εθνικής και ενωσιακής νομοθεσίας και ειδικά να αποδέχονται και να διευκολύνουν επιτόπιες επισκέψεις που πραγματοποιούν Εθνικά και Κοινοτικά Όργανα, προσκομίζοντας οποιοδήποτε στοιχείο αφορά στην υλοποίηση της πράξης, εφόσον ζητηθεί.

6. Να ενημερώνουν έγκαιρα και ορθά μέσω του/της Διευκολυντή/τριας Καινοτομίας τις αρμόδιες υπηρεσίες σχετικά με την πορεία υλοποίησης της πράξης, αποστέλλοντας όλα τα σχετικά έγγραφα που αφορούν στη φυσική και οικονομική υλοποίηση αυτής, όπως και να λαμβάνουν τις σχετικές εγκρίσεις και να συμμορφώνονται προς τις υποδείξεις των αρμόδιων υπηρεσιών.
7. Να αποδέχονται τη διάδοση των αποτελεσμάτων του έργου σε εθνικό επίπεδο μέσω του ΕΔ ΚΑΠ και σε ευρωπαϊκό επίπεδο μέσω του Ευρωπαϊκού Δικτύου της ΚΑΠ.
8. Να αποδέχονται πρόσκληση συμμετοχής σε ενέργειες που διεξάγονται για συλλογή δεδομένων και άλλων πληροφοριών που αφορούν στην αξιολόγηση του ΣΣ ΚΑΠ.
9. Να πραγματοποιούν όλες τις απαραίτητες ενέργειες για την ενημέρωση του κατάλληλου πληροφοριακού συστήματος με τα δεδομένα του έργου που υλοποιούν, διασφαλίζοντας την ακρίβεια, την ποιότητα και την πληρότητα των υποβαλλόμενων στοιχείων.
10. Να κάνουν αναφορά στην χρηματοδότηση του έργου σύμφωνα με τα όσα ορίζονται στον Οδηγό επικοινωνίας και δημοσιότητας του ΣΣ ΚΑΠ και την Εγκύκλιο Διάχυσης.
11. Να τηρούν τους κανόνες συμβατότητας σύμφωνα με τον Χάρτη των Θεμελιωδών Δικαιωμάτων της Ευρωπαϊκής Ένωσης και τις γενικές αρχές του δικαίου της Ένωσης και τις οριζόντιες αρχές της παρ. 2 του άρθρου 2 της υπ' αρ. 3506/20.12.2023 απόφασης του Υφυπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων «Εθνικοί κανόνες επιλεξιμότητας δαπανών για τις παρεμβάσεις αγροτικής ανάπτυξης του Στρατηγικού Σχεδίου για την Κοινή Αγροτική Πολιτική 2023-2027 (ΣΣ ΚΑΠ)» (Β'7144).
12. Αθέτηση των δεσμεύσεων και υποχρεώσεων του παρόντος άρθρου επισύρουν τις κυρώσεις του άρθρου 26 της αρ. πρωτ. 75489/19.03.2025

απόφασης του Υπουργού Αγροτικής Ανάπτυξης και Τροφίμων
Οποιοδήποτε μέλος της Ε.Ο. έχει αναπτύξει τεχνογνωσία σχετική με το
αντικείμενο του έργου.

**32. Πώς Αξιολογείται η σαφήνεια του επιχειρησιακού σχεδίου για την
ανάπτυξη καινοτόμων λύσεων σε σχέση με τον κοινό στόχο και τον τρόπο
συνεργασίας;**

Η πρόταση υιοθετεί μια συστημική προσέγγιση στην ανάπτυξη καινοτόμων
λύσεων, με στόχο την αντιμετώπιση πολυδιάστατων προκλήσεων σε
ολόκληρη την αλυσίδα αξίας του αγροδιατροφικού τομέα καθώς επίσης και
στην προστασία του περιβάλλοντος και την προσαρμογή στην κλιματική
αλλαγή. Η αξιολόγηση της προτεινόμενης καινοτομίας βασίζεται στα εξής
κριτήρια:

1. Ανάλυση και Ανταπόκριση στις Ανάγκες των Αγροτών

- Πραγματοποιήθηκε ποιοτική και ποσοτική χαρτογράφηση αναγκών (μέσω
ερωτηματολογίων, focus groups, συμμετοχικής παρατήρησης).
- Οι λύσεις σχεδιάστηκαν από κοινού με αγρότες και συμβουλευτικούς
φορείς (co-design approach).

2. Κάλυψη του Συνόλου της Αλυσίδας Αξίας και Εφοδιασμού

- Οι παρεμβάσεις καλύπτουν κρίσιμα σημεία της παραγωγής, επεξεργασίας,
διακίνησης και εμπορίας.
- Υιοθετείται ολιστική προσέγγιση για τη βελτιστοποίηση των ροών και τη
μείωση απωλειών.

3. Τεχνολογική Καινοτομία και Πρωτοτυπία

- Η λύση ενσωματώνει τεχνολογίες αιχμής (π.χ. αισθητήρες, ψηφιακές
πλατφόρμες, τεχνητή νοημοσύνη) που δεν έχουν ακόμη ευρεία εφαρμογή
στον αγροτικό τομέα.
- Υποστηρίζεται από proof-of-concept (Είναι μια **αρχική δοκιμή ή επίδειξη** σε
ερευνητικό επίπεδο-αναφορά σε ερευνητικά αποτελέσματα) και
benchmarking έναντι υφιστάμενων τεχνολογιών (Είναι η διαδικασία
σύγκρισης της προτεινόμενης λύσης με άλλες υπάρχουσες (τεχνολογίες,

μεθόδους ή πρακτικές) για να αξιολογηθεί **αν είναι καλύτερη, αποδοτικότερη ή καινοτόμος**).

Πχ. Σε σύγκριση με υπάρχουσες λύσεις, η προτεινόμενη παρέχει:

- Βελτίωση ακρίβειας έως και πχ 30%; ως προς την πραγματική υδατική ανάγκη του φυτού;
- Μείωση κατανάλωσης νερού έως και πχ 25%; (βάσει ερευνητικών αποτελεσμάτων)
- Πλήρη ενσωμάτωση τεχνολογιών AI/IoT σε εύχρηστο περιβάλλον χρήστη;

4. Χρηστικότητα και Πρακτική Αξιοποίηση από τους Τελικούς Χρήστες

- Δίνεται έμφαση στη φιλικότητα προς τον χρήστη, τη διαλειτουργικότητα και την ελάχιστη ανάγκη τεχνικής εξειδίκευσης.
- Προβλέπονται δράσεις επιμόρφωσης και συνεχούς υποστήριξης για την υιοθέτηση της λύσης από τους παραγωγούς.

5. Αναμενόμενος Αντίκτυπος και Βιωσιμότητα

- Εκτιμάται η αύξηση της παραγωγικότητας, η μείωση κόστους, και η ενίσχυση της ανταγωνιστικότητας των εκμεταλλεύσεων.
- Η λύση αξιολογείται με δείκτες βιωσιμότητας (π.χ. περιβαλλοντικό αποτύπωμα, οικονομική απόδοση, κοινωνική αποδοχή).

6. Συνδυασμένη Αντιμετώπιση Προβλημάτων και Ανάδειξη Ευκαιριών

- Η προσέγγιση υπερβαίνει τις επιμέρους τεχνικές λύσεις, ενσωματώνοντας οργανωτικές καινοτομίες;
- Ενισχύεται η δημιουργία τοπικών οικοσυστημάτων και η δικτύωση όλων των κρίσιμων εμπλεκόμενων (παραγωγοί, φορείς, επιχειρήσεις, ερευνητές);

33. Κάθε φορέας μπορεί να συμμετέχει ως μέλος Ε.Ο. σε απεριόριστο αριθμό αιτήσεων στήριξης, υπό την προϋπόθεση ότι η κάθε μία συμμετοχή συνδέεται με αυτοτελή/διακριτή πρόταση που αφορά σε διαφορετικό πρόβλημα προς επίλυση ή πιλοτική εφαρμογή διαφορετικού ερευνητικού αποτελέσματος. Δηλαδή μπορούμε να συμμετέχουμε σε διαφορετικές περιοχές με διαφορετικές καλλιέργειες;

Εφόσον το πρόβλημα που καλείται να αντιμετωπιστεί είναι κοινό και η προτεινόμενη λύση βασίζεται στην ίδια μεθοδολογία αντιμετώπισης ή

προσέγγισης, είναι σκόπιμο να υποβληθεί μία ενοποιημένη πρόταση, στην οποία θα **ενσωματώνονται οι διαφορετικές καλλιέργειες και γεωγραφικές περιοχές (Περιφέρειες)** όπου προγραμματίζεται η πιλοτική εφαρμογή. Με τον τρόπο αυτό επιτυγχάνεται **συστηματική αξιολόγηση της λύσης υπό διαφορετικές συνθήκες**, ενισχύεται η **συνεργασία μεταξύ των εμπλεκομένων** και διευκολύνεται η **μεταφορά καινοτομίας σε ευρύτερη κλίμακα**.

- 34. Εάν στην Επιχειρησιακή Ομάδα (Ε.Ο.) συμμετέχει φορέας που δραστηριοποιείται σε περισσότερους από έναν επιμέρους κλάδους (π.χ. Αγροτικός Συνεταιρισμός που έχει και μεταποιητική δραστηριότητα), δύναται να μοριοδοτηθεί για περισσότερες από μία ιδιότητες;**

Στην περίπτωση που ένας συμμετέχων φορέας δραστηριοποιείται σε περισσότερους του ενός επιμέρους κλάδους, η μοριοδότηση αφορά **μόνον σ' έναν από αυτούς, βάσει του ρόλου που θα αναλάβει στο πλαίσιο της Ε.Ο.** Αν όμως συμμετέχει με πολλαπλούς ρόλους στην υλοποίηση του έργου, τότε θα πάρει μοριοδότηση από όλους τους κλάδους που δραστηριοποιείται, σε σχέση πάντα και με τους ρόλους του στο Επιχειρησιακό Σχέδιο.

- 35. Για την υποβολή της αίτησης στήριξης στο ΟΠΣΚΑΠ απαιτείται να εκδοθούν κωδικοί πρόσβασης μόνο στον διευκολυντή καινοτομίας ή σε όλη την Επιχειρησιακή Ομάδα;**

Μόνο ο Διευκολυντής Καινοτομίας/φορέας έχει κωδικούς και καταχωρεί στο ΟΠΣΚΑΠ.

- 36. Οι δαπάνες προσωπικού ενός φορέα μέλους της ΕΟ είναι εφικτό να υπερβαίνουν το 60% του προϋπολογισμού του, αλλά οι συνολικές δαπάνες προσωπικού να μην υπερβαίνουν το 60% του συνολικού προϋπολογισμού της αίτησης στήριξης;**

Ναι, είναι δυνατόν σε ένα φορέα μέλος της Ε.Ο., οι δαπάνες προσωπικού να υπερβαίνουν το 60% του προϋπολογισμού του, αλλά οι συνολικές δαπάνες προσωπικού από όλα τα μέλη της Ε.Ο. σε σχέση με τον αιτούμενο συνολικό προϋπολογισμό της αίτησης δεν μπορεί να υπερβαίνουν το 60% του συνολικού αιτούμενο προϋπολογισμό της αίτησης.

- 37. Στο κριτήριο 2.1 επισημαίνεται ότι βαθμολογείται η συμμετοχή στην ΕΟ των φυσικών προσώπων ή φορέων που δραστηριοποιούνται στο τομέα της παροχής γεωργικών συμβουλών. Δεδομένου ότι η παροχή υπηρεσιών από τον ένα εταίρο στον άλλο δεν είναι επιλέξιμη, σε περίπτωση που ο**

γεωργικός σύμβουλος είναι φυσικό πρόσωπο ποιες δαπάνες του μπορεί να συμπεριλάβει;

Ως φυσικό πρόσωπο /ατομική επιχείρηση πιστοποιημένη και εγγεγραμμένη στους επίσημους καταλόγους των Γ.Σ. και Φ.Π.Γ.Σ. που τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή στον ΕΛ.Γ.Ο., θα μπορέσει να έχει επιλογή από όλες τις κατηγορίες δαπανών ως μέλος της Επιχειρησιακής Ομάδας.

38. Σε περίπτωση που συμμετέχει ένας φορέας ο οποίος στο προσωπικό του έχει πιστοποιημένο γεωργικό σύμβουλο (είτε μόνιμο, είτε με μίσθωση έργου) επιτυγχάνεται η επίτευξη του βαθμολογικού κριτηρίου;

Όχι, θα πρέπει ο φορέας ως μέλος της Ε.Ο., να είναι πιστοποιημένος και εγγεγραμμένος στους επίσημους καταλόγους των Γ.Σ. και Φ.Π.Γ.Σ. που τηρούνται σε ηλεκτρονική μορφή στον ΕΛ.Γ.Ο.

39. Είναι εφικτό στην ΕΟ να συμμετέχει εταίρος με μηδενικό προϋπολογισμό;

Όχι, γιατί δεν πληρείται ο στόχος «ότι οι εταίροι είναι συμπληρωματικοί μεταξύ τους όσον αφορά την ανάθεση ρόλων για την εκτέλεση των δραστηριοτήτων που στοχεύουν στην παραγωγή των αποτελεσμάτων που απαιτούνται για την υλοποίηση του Επιχειρησιακού Σχεδίου και η σύνθεση είναι πολύ καλά ισορροπημένη και επιτρέπει την αποτελεσματική επίτευξη των στόχων»

40. Βαθμολογικό κριτήριο 3.2 Αξιολογείται η εμπειρία του Διευκολυντή Καινοτομίας του έργου στην εκτέλεση και τον συντονισμό μεταξύ των μελών της Ε.Ο. Αφορά τον Διευκολυντή Καινοτομίας ή τον φορέα;

Αφορά το Διευκολυντή Καινοτομίας και όχι το φορέα του.